# Nadzór nad schroniskami, dokumentacja i koszty

## Jak wygląda pełna procedura podczas przeprowadzania kontroli schronisk? Jak rozwiązać problem braku dokumentacji lub przekazywania niepełnych informacji o zwierzętach? Jak zgodnie z przepisami powinno odbyć się odebranie zwierzęcia właścicielowi?

Wideoszkolenie skierowane do pracowników wydziałów ochrony środowiska i gospodarki komunalnej, odpowiedzialnych w urzędach miast i gmin oraz w ZGK za kontrolę, nadzór oraz współpracę ze schroniskami.

**Jak kontrolować stan faktyczny zwierząt i rzetelność dokumentacji w schronisku, aby uniknąć nadużyć finansowych?**

Podczas szkolenia specjalista pokaże, jak skutecznie zorganizować nadzór i kontrolę schronisk oraz realizację zadań jednostek samorządu. Omówione zostaną obowiązki prawne samorządów, najczęściej występujące problemy oraz praktyczne rozwiązania. Prowadzący omówi pełną procedurę – od zgłoszenia i wyłapania zwierzęcia przez transport i dokumentację po adopcję oraz egzekwowanie odpowiedzialności od właścicieli.

## W programie m.in.:

- Jakie kompetencje posiada urząd w zakresie sprawowania nadzoru nad schroniskiem?
- Jak prawidłowo powinna przebiegać przeprowadzona adopcja oraz pełna procedura z nią związana?
- Co zrobić, gdy schronisko nie informuje, czy zwierzę zostało adoptowane, czy nadal przebywa w schronisku?
- Przykład: Schronisko zabiera zwierzę, bez powiadomienia urzędu. a pracownicy muszą się przygotować, wypełnić odpowiednią dokumentację a końcowo jedyne, co otrzymują, to fakturę do opłacenia.
- Jakie narzędzia posiada samorząd, aby kontrolować kwestie finansowe w schronisku, mieć wgląd w ich poprawność i brak nadużyć?
- Jak rozwiązać problem urzędu w sytuacji, gdy musi zabezpieczyć zwierzę na kilka lat aż do czasu wyroku sądu?
- Przykład: Zwierzę zostało zatrzymane na okres wydania wyroku w sprawie znęcania, wyrok ciągnie się kilka lat. Ostateczny osąd co do losu zwierzęcia posiada sąd, ale to wójt jest zobowiązany do zapewnienia zabezpieczenia na ten okres.
- Lekarze weterynarii wykonują czipowanie, jednak rejestracja leży po stronie właściciela, a na rynku istnieje wiele płatnych baz działających na różnych zasadach - dlaczego schroniska w takiej sytuacji nie mają do nich dostępu?
- Na jakiej podstawie oceniać, czy zwierzę jest bezdomne i jakie procedury powinny być zastosowane?

## Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- wzór protokołu do kontroli

# Szczegółowy program szkolenia:

**1. Odpowiedzialność gminy i podział kompetencji**

- Kto odpowiada za podejmowanie decyzji o odebraniu zwierząt ze schroniska?
- Jaki organ jest zobligowany do opieki nad zwierzętami bezdomnymi i na kim spoczywa ta odpowiedzialność?
- Czy będzie jasne rozgraniczenie kompetencji między urzędem a lekarzami weterynarii, aby nie dochodziło do przerzucania odpowiedzialności?
- Jak realnie przeciwdziałać aktualnym przepisom, które nie zabezpieczają zwierząt?
- Co można zrobić, aby przepisy dotyczące schronisk były lepiej skonstruowane i nie zawierały luk prawnych?
- Czy organy mają wpływ na zmiany w kwestii odpowiedzialności właściciela, który powinien być decyzyjny?
- Jak usprawnić komunikację między urzędem a schroniskiem?
- Zwierzę zostało złapane, ponieważ nie posiada czipa i zostało uznane za bezdomne. Następnie przychodzi właściciel odebrać zwierzę i zawsze koszty z tym związane ponosi gmina. Kto powinien ponosić koszty pobytu w schronisku zwierząt właścicielskich?
- Jak skutecznie egzekwować koszty związane z pobytem zwierzęcia w schronisku od właściciela?
- Jakie działania może podjąć urząd, gdy stwierdzone są naruszenia po stronie osoby prywatnej?
- Czy kwestie kastrowania i czipowania będą konkretniej określone w ustawie od strony finansowania i odpowiedzialności?
- Jak egzekwować konkretne działania od prywatnych przedsiębiorców, którzy prowadzą schroniska?
- Jak można wcześniej reagować na zaniedbania w schroniskach prywatnych, zanim coś się wydarzy?
- Czy istnieje możliwość utworzenia większej liczby schronisk państwowych zamiast prywatnych, gdzie często pojawiają się nadużycia finansowe i uchylanie się od obowiązków?
- Czy dojdzie do prowadzenia schroniska przez samorządy i czy są podejmowane jakieś kroki?
- Na kim spoczywa obowiązek odbioru martwych zwierząt?
- Jakie są sposoby na egzekwowanie od państwa pieniędzy na ogólną sterylizację i wprowadzenia ustawowego obowiązku z wyłączeniem osób, które mają pozwolenie na rozpłód zwierząt?

**2. Kontrola schronisk i nadzór w praktyce**

- Jak przebiega pełna procedura podczas przeprowadzania kontroli schronisk?
- Jakie wytyczne powinny być spełnione podczas dokonywania kontroli?
- Na jakich zasadach powinna odbyć się kontrola schroniska?
- Jakie kompetencje posiada urząd w zakresie sprawowania nadzoru nad schroniskiem?
- Czy urząd może przeprowadzać kontrolę na podstawie samej umowy, czy wymagane jest dodatkowe zawiadomienie o takich działaniach?
- Jak często urząd musi lub powinien przeprowadzać kontrolę w schronisku?
- Ile razy w roku gmina jest zobowiązana kontrolować schronisko?
- Czy zawsze trzeba przeprowadzać kontrolę w schroniskach?
- Czy trzeba przeprowadzać kontrole w schronisku, gdy nie ma tam zwierząt?
- Czy musi zostać wydane zarządzenie w celu skontrolowania schroniska?
- Czy jest wymóg zapowiedzi przed kontrolą, a jeśli tak, to w jakiej formie?
- Jakie procedury są szczególnie ważne do przeprowadzenia poprawnej kontroli?
- W jaki sposób jednostka może weryfikować, co faktycznie dzieje się ze zwierzętami w schronisku?
- Gdy lekarz weterynarii skontroluje schronisko i stwierdzi brak nieprawidłowości, to urząd musi się na

tym oprzeć, czy można dokonać kontroli uzupełniającej?
- Dlaczego zdarzają się sytuacje, że nie przeprowadza się kontroli schronisk?
- Jakie działania podjąć w sytuacji, gdy kontrola wykaże nieprawidłowości?
- Co było sprawdzane przez Najwyższą Izbę Kontroli podczas kontroli w schroniskach?
- Jakie zalecenia wydał NIK w kwestii kontroli i nadzoru w schroniskach?

**3. Dokumentacja i adopcje**

- Jakie kryteria oceny oraz warunki należy brać pod uwagę przy wybieraniu schroniska?
- Czy można podjąć jakieś działania, aby uzyskać stałą współpracę ze schroniskiem?
- Jak wyłonić schronisko i podjąć współpracę, gdy nie znajduję się na terenie gminy?
- Schronisko oczekuje wysokich dodatkowych opłat, a standard opieki nie jest wyższy niż w stowarzyszeniu, które sprawnie przeprowadza adopcję i jest mniej kosztowne. Czy istnieje możliwość współpracy bezpośrednio ze stowarzyszeniem zamiast zawierania umowy ze schroniskiem ze względów finansowych?
- Jak można wyegzekwować podawanie pełnych informacji o zwierzętach ze schroniska?
- Jak wygląda procedura zawierania i weryfikowania umowy z nowym schroniskiem?
- Jakie dokumenty muszą zostać dostarczone do sporządzenia umowy ze schroniskiem?
- W jaki sposób weryfikować właścicieli schronisk, czy są odpowiedni do zawarcia z nimi umowy?
- Jak prawidłowo powinna przebiegać przeprowadzona adopcja oraz pełna procedura z nią związana?
- W jaki sposób można egzekwować od schroniska przedstawienia dowodów na adopcje zwierząt?
- Czy można przeprowadzać kontrolę w sytuacji, gdy zwierzę trafia do adopcji, oraz jakie formy kontroli są dopuszczalne zgodnie z RODO?

**4. Finanse i rozliczenia ze schroniskiem**

- Czy zmiana osobowości prawnej przez schronisko ma wpływ na wydawanie faktury vat?
- Czy wystawienie faktury VAT dla samorządu podnosi koszty funkcjonowania?
- Czy zmiana osobowości prawnej przez schronisko może obniżyć koszty zarówno dla samorządu, jak i schroniska?
- Jak rozwiązać problem, gdy samorządy ponoszą duże koszty, a mają problemy z przekazaniem zwierząt do schroniska?
- Gmina przeznacza około 13 tysięcy złotych rocznie, mimo że schronisko nie przyjęło ani jednego zwierzęcia, a pieniądze te mogłyby zostać przeznaczone na jedzenie lub sterylizację. Dlaczego samorząd jest obciążony wysokimi kosztami za miejsce w schronisku i gotowość, chociaż nie zostało oddane zwierzę, a pieniądze te można byłoby zainwestować w inne potrzeby?
- Jak ograniczyć obciążenie finansowe na samorządach w sytuacji, gdy zwierzę przebywa w schronisku 2-3 dni, a zostają naliczone nieadekwatne opłaty?
- Jak rozwiązać problem niewystarczającego budżetu, który jest przeznaczony na schronisko?
- Jak zminimalizować problem narastających kosztów schroniska związanych z leczeniem, ogrzewaniem i zatrudnieniem dodatkowych pracowników?
- Jak można obniżyć koszty utrzymania zwierząt lub uzyskać dodatkowe środki finansowe?
- Jakie są alternatywne sposoby na finansowanie schroniska i gdzie ich szukać?
- Skąd pozyskiwać dofinansowania na budowę nowego schroniska?
- W jaki sposób można zachęcić mieszkańców do wsparcia finansowego schronisk jako dodatkowe źródło dochodu?
- Jakie narzędzia posiada samorząd, aby kontrolować kwestie finansowe w schronisku, mieć wgląd w ich poprawność i brak nadużyć?

- Czy schronisko może wprowadzić dodatkową opłatę od każdego miesiąca pobytu?
- Dlaczego schronisko, poza opłatami za umieszczenie i opiekę nad zwierzęciem, pobiera dodatkowe pieniądze za samą gotowość do przyjęcia?
- Czy opłaty za odławianie zawsze musi ponosić organ, czy są inne możliwości podziału odpowiedzialności finansowej, np. z udziałem Skarbu Państwa lub osób fizycznych?

**5. Odebranie zwierzęcia właścicielowi i zabezpieczenie do wyroku**

- Schronisko wyłapuje zwierzę bez powiadomienia urzędu, a pracownicy muszą się przygotować, wypełnić odpowiednią dokumentację i końcowo jedyne co otrzymują, to fakturę do opłacenia. Co zrobić, gdy schronisko nie informuje, czy zwierzę zostało adoptowane, czy nadal przebywa w schronisku?
- Jak ograniczyć sytuacje, gdy gmina musi sama docierać do osoby, która przywiozła zwierzę do schroniska, a już po fakcie tworzyć stosowną dokumentację, aby podczas kontroli móc udowodnić, że taka sytuacja miała miejsce?
- Jak wywierać presję na właścicielach schronisk, aby rzeczywiście pieniądze, które są przekazywane, trafiały na poprawę dobrobytu zwierząt?
- Zwierzę zostało zatrzymane na okres wydania wyroku w sprawie znęcania, wyrok ciągnie się kilka lat. Ostateczny osąd co do losu zwierzęcia posiada sąd, ale to wójt jest zobowiązany do zapewnienia zabezpieczenia na ten okres. Jak rozwiązać problem urzędu, w sytuacji gdy musi zabezpieczyć zwierzę na okres kilku lat, aż do czasu wyroku sądu?
- Jak zgodnie z przepisami prawa powinno odbyć się odebranie zwierzęcia i na co zwracać uwagę?

**6. Wyłapywanie i ustalanie bezdomności zwierząt**

- Jak interpretować rozporządzenie ministra dotyczące wyłapywania bezdomnych zwierząt?
- Jak rozumieć zapis o niezwłocznym odwiezieniu zwierzęcia do schroniska po wyłapaniu? Co oznacza słowo “niezwłocznie” w praktyce?
- Jak postępować, gdy rozporządzenie nie jest doprecyzowane?
- Czy możliwe jest uregulowanie odległości schroniska od gminy, aby zminimalizować problemy z transportem?
- Kto jest odpowiedzialny za kwestie transportu zwierząt?
- Na jakiej podstawie oceniać, czy zwierzę jest bezdomne i jakie procedury powinny być zastosowane?
- Jak można sobie radzić z naciskiem ze strony schroniska, aby udowodnić, czy zwierzę jest na pewno bezdomne?
- Jak dobrać odpowiednią procedurę do zwierzęcia i sytuacji?
- Jak odróżnić kota wolno żyjącego od kota bezdomnego?
- Jaką procedurę postępowania można przekazywać do mieszkańców, gdy zauważą bezdomnego psa?
- Właściciele zostawiają psy na mrozie bez odpowiedniego docieplenia budy lub całkowicie bez schronienia. Jak przeprowadzić odebranie zwierzęta właścicielowi, gdy pozostawione jest w złych warunkach bytowych?

**7. Funkcjonowanie schronisk i warunki bytowe zwierząt**

- Jak skutecznie radzić sobie z problemem bytowania zwierząt?
- Jak ocenić, czy buda spełnia warunki do użytkowania?
- Jakie elementy wyposażenia powinna posiadać buda, aby była odpowiednia dla zwierząt?
- Jak można zapobiec niewłaściwemu traktowaniu zwierząt w schroniskach?
- Jakie normy czystości powinny obowiązywać w schronisku?

- Jakie można podjąć działania, aby zapobiec problemowi braku czystości w schroniskach?
- Jak rozwiązać problem ograniczonej liczbie miejsc w schronisku, które podpisało umowę z gminą?
- Czy można jakoś wpłynąć na problem małej liczby schronisk, do których można przekazać zwierzę?
- W sytuacji ograniczonej liczby miejsc w schronisku można oddać zwierzę do przytuliska zamiast schroniska?
- Jakie działania można podjąć w kwestii braku dostępności schroniska przez całą dobę?
- Gdy funkcjonujące schronisko jest tylko dla psów, to czy urząd może podjąć działania, aby stworzyć również miejsce dla kotów?
- Jakie są obowiązki jednostek wobec bezdomnych kotów?
- Jak powinny wyglądać procedury dotyczące kotów wolno żyjących, które schroniska dokarmiają i leczą?
- Czy schronisko jest zobowiązane do dbania o koty wolno żyjące tylko w sezonie zimowym, czy przez cały rok? Na jakich przepisach się opierać?
- Jak przeciwdziałać krzywdzie zwierząt poprzez sterylizację i kastrację, mimo że ten obowiązek wynika z przepisów prawa?
- Jak schronisko powinno sobie radzić po nowelizacji ustawy o ochronie zwierząt, gdy nie ma środków np. na powiększenie kojców?

**8. Opieka weterynaryjna, czipowanie i bazy danych**

- Co można zrobić w sytuacji, gdy weterynarze nie chcą podpisywać umów ani podejmować się opieki nad bezdomnymi zwierzętami?
- Jak rozwiązać problem, w którym weterynarz musi dysponować odpowiednim wyposażeniem oraz pozostawać w gotowości przez całą dobę, a samorząd nie ma możliwości wypłacić wynagrodzenia na poziomie, którego oczekują?
- Jak znaleźć odpowiedniego lekarza weterynarii - specjalistę, który dysponuje odpowiednim pojazdem, kojcami oraz będzie gotowy do pracy przez całą dobę?
- Kiedy ustawa dotycząca czipowania zwierząt w pełni wejdzie w życie i czy będzie to miało wpływ na funkcjonowanie baz danych?
- Dlaczego w Polsce procedura obowiązkowego czipowania zwierząt wciąż się przeciąga i nie radzi sobie z problemem baz danych?
- Jak rozwiązać problem w sytuacji, gdy zwierzę zostaje zaczipowane, a następnie właściciel zmieni adres i nie dokonuje zmiany w bazie?
- Lekarze weterynarii wykonują czipowanie, jednak rejestracja leży po stronie właściciela, a na rynku istnieje wiele płatnych baz działających na różnych zasadach - dlaczego schroniska w takiej sytuacji nie mają do nich dostępu?
- W jaki sposób ustalane są koszty związane z rejestracją czipów zwierząt w prywatnych systemach danych, kto faktycznie pokrywa te wydatki oraz dlaczego te opłaty są niejasne?

**9. Kryzys medialny i komunikacja z mieszkańcami**

- Jak można przeciwdziałać nagonce medialnej na schronisko po ostatniej aferze?
- Jak można radzić sobie z natarczywym dzwonieniem?
- W jaki sposób przekazać mieszkańcom, że w sytuacji, gdy publikują zdjęcia w mediach społecznościowych błąkającego się psa, nie ma możliwości natychmiastowej reakcji, a podejmowane później próby pomocy są nieskuteczne, ponieważ zwierzę zmienia miejsce pobytu?
- Po kontrowersji w mediach wiele schronisk zostało zamkniętych, brak jest informacji, czy powstaną nowe. Gmina ma obowiązek podpisać umowę ze schroniskiem, a przy tak małej liczbie dostępnych

podmiotów może to sparaliżować uchwałę budżetu oraz realizację projektu. Jak rozwiązać problem niedoboru schronisk po ostatnich głośnych sprawach, w wyniku których kilka z nich zostało zamkniętych?
- Jaką inicjatywę mogą podjąć jednostki, aby zachęcić mieszkańców do adopcji zwierząt ze schroniska?

# Prowadzący:

**Prowadząca od 6 lat zajmuje się zagadnieniami ochrony zwierząt w administracji samorządowej, łącząc obszar merytorycznego nadzoru nad realizacją zadań gminy z komunikacją społeczną i informacją publiczną.**

W swojej pracy odpowiada za koordynację i monitorowanie wykonywania umów dotyczących opieki nad zwierzętami bezdomnymi, prowadzenie dokumentacji, analizę zgodności działań z przepisami prawa oraz minimalizowanie ryzyk organizacyjnych i finansowych po stronie jednostki samorządu terytorialnego.

Specjalizuje się w porządkowaniu procedur, identyfikowaniu potencjalnych nieprawidłowości oraz budowaniu rozwiązań, które pozwalają zapobiegać sporom, niejasnościom kompetencyjnym i sytuacjom kryzysowym - zarówno w obszarze prawnym, jak i w komunikacji z mieszkańcami oraz mediami.

# Terminy i szkolenia

**Data:** 13 stycznia 2027 10:00-15:00
**Miejsce:** Wideoszkolenie

*Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną*